

Telegraful

Organ național-bisericesc

2 ex. (Of.)
Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei
luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900
Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român
strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-
francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

an și puțin 6 Lei pentru odată, dacă se pu-
blică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamente și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului Te-
legraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

In jurul discuției la mesaj

Guvernul dlui prof. Iorga a fost întâmpinat de cele mai multe cercuri ortodoxe cu nădejdea, deplin justificată, că omul care s'a identificat o viață întreagă prin studiu și prin iubire cu viața neamului nostru în ce are ea mai esențial și mai caracteristic, că omul care s'a pătruns de marea însemnătate ce-o are biserica ortodoxă în viața acestui neam și și-a făgăduit de atâtea ori că va folosi prilejul unei eventuale guvernări pentru a reaseza această instituție în drepturile ei, — va compensa neînțelegerea și tratamentul vitreg de care i-au făcut parte mai toate guvernele de după război. Nu vrem să spunem că nădejdea aceasta s'a stins cu totul. Greutățile de ordin economic-financiar sunt atât de mari, încât e firesc ca grija noului guvern să se fi îndreptat în primul rând spre acelea. Biserica ortodoxă, care s'a identificat totdeauna cu suferințele neamului, e departe de pretenția de-a i se satisface în primul rând nevoile ei chiar dacă ar peri în jurul ei lumea sub asprimea vieții. Ea nu uită un moment misiunea de-a suferi cu cel ce suferă, de-a face

jertfele cele mai grele pentru a a scăpa pe om dela necazuri.

Deci nimic de zis împotriva intensei preocupări a guvernului pentru ceace-i mai urgent în momentul de față, pentru situația economică-financiară, și nimic de zis pentru jertfele ce se cer și bisericii în comun cu toți fiii țării.

Ceeace a cam clătinat nădejdele noastre, au fost câteva surprize cari nu sunt cu nimic justificate. Au fost anume acele scrisori adresate de dl Iorga curând după ce-a ajuns prim-ministru I. P. S. Patriarh și preoților în cari face prea mult caz de agitațiile politice la cari s'ar deda o parte din cler, a fost lipsa din mesajul prin care se deschidea parlamentul național-țărănist a oricărei mențiuni despre biserică și răspunsul dat I. P. S. Patriarh că din motive de economie nu se poate reînființa ministerul cultelor. Mai mult chiar, s'a desființat chiar și subsecretariatul de stat existent, probabil tot din motive de economie, în vreme ce s'au înființat o sumedenie de subsecretariate nouă pentru tot soiul de mărunțisuri. Dacă lipsa mențiunii bisericii în mesajul prin care se convoacă parlamentul național-țărănesc, se mai putea justifica cu puțină importanță ce-o va fi dat-o dl Iorga

unui mesaj citit în fața unui parlament muribund, aproape nu mai putem justifica cu nimic lipsa acestei mențiuni în mesajul citit la deschiderea noului parlament, știut fiind că mesajul acesta trebuie să oglindească toate preocupările și tot planul de lucru al guvernului. Cum, Biserica nu mai însemnează chiar nimic în viața acestei țări, ca să se treacă în complectă tăcere peste ea? Lucrul e cu atât mai trist, cu cât nici unul dintre partidele vechi n'a remarcat această lipsă în mesaj. De aceea suntem profund mulțumitori dlui Gh. Brătianu, singurul care și-a exprimat regretul pentru puțină atențiune acordată Bisericii strămoșești. Nu avem, spune domnia sa, în răspunsul la mesaj, nici o obiecțiune principială la recunoașterea puterii sufletești pe care o reprezintă datinele în viața statului. Ar fi doar locul de-a ne rosti părerea de rău, că nu s'a găsit un cuvânt pentru marea păstrătoare a datinelor, a tradițiilor și a naționalității noastre, pentru biserica străbună. Un cuvânt în care recunoaștem pe descendenții boierilor noștri ctitori de biserici și al cărmuitorilor înțelepți ai neamului nostru.

Că manifestările enumerate ale guvernului n'au fost simple

scăpări din vedere, ci prevestiri de atitudini practice corăspunzătoare, ne-o dovedește vestea cu adevărat alarmantă că în bugetul rectificat se va reveni în ce privește Biserica la plusul de 12%, la curba generală de sacrificiu. Știm că acest plus de sacrificiu pentru cler a fost hotărât întâi de guvernul național-țărănist la începutul acestui an, dar că la protestele unanime guvernul acela a renunțat la el. Acum se aude că guvernul actual vrea să-l aplice, și ceace-i mai îngrozitor și retroactiv, dela 1 Ianuarie 1931.

Din cei 3—4000 lei primiți lunar — vorba să fie că primiți — de preoți și din cei 7—9000 primiți de profesorii Acedemiilor teologice și consilierii eparhiali, iată că vor trebui restituiți — de unde? — vre-o 10.000 mii lei, nemai vorbind de nivelul, scăzut sub costul vieții, al salariilor ce vor fi primite. Aceasta ar echivala cu o complectă dezorganizare a centrelor de conducere și de formare a clerului, trebuind ca toți clericii cu un astfel de rol să se retragă la sate, să se facă parohi și să trăiască din darul credincioșilor. Iși dă seama dl Iorga de urmările incalculabile ce le-ar avea evenimentul acesta?

FOIȘOARA

La sfârșit de an școlar

— Cuvânt rostit către absolvenții la liceul „Principele Nicolae”, Sighișoara —

Retrăesc, iubiti elevi, în clipa aceasta, ultimele momente din trecuta mea viață de licean.

Vă știu și vă înțeleg fierberea sufletului, care s'agită în voi, și vă cere să năzuiți spre culmi poleite cu aur de imaginația voastră tinerească. Un dor vă cheamă de a vă emancipa de sub tutela școlară.

Voiți par'că să grăbiți sfârșitul vieții de elev, să evadați din încăperile înguste și de sub disciplina școlii, și apoi să vă trăiți sărbătoarea «libertății».

Amintirile mă înfrățesc cu voi. Deși sânt ani la mijloc, totuș mă re-

găsesc, și în sufletul meu de atunci văd sufletele voastre de azi. Ce iluzii îndrăznețe nu ne frământau, câte doruri nu ne animau și entuziasmau pe atunci!

V'ați croit în suflete proiecte îndrăznețe de viitor, dragi vise ale tinereții, de care vă veți aduce cu drag aminte, cândva, în anii târzii ai vieții.

Dincolo de acest sentimentalism, sântem însă obligați să prindem și să adâncim această clipă și dintr'un punct de vedere mai matur, căci vă găsiți la o serioasă răscruce de drumuri și trăiți decisive momente pentru viitor.

V'ați dus viața de până acum sub un regim de protecționism familiar și școlar. De azi sânteti chemați la luptă voi înșivă, să vă chibzuiți și hotărâți destinul așa cum asprimea vieții o cere. Proiecțiunile luminoase de viitor, jocul feeric care v'a hrănit fantazia, trebuie coborâte din lumea visului, și înfipite în solul

realității, ca nu cumva să recoltați pe urma lor decepții și deziluzii.

Înainte de a păși în porticul dela Alma mater și a vă intitula «cives academici», să vă fixați, pe planul întâi al preocupărilor, hotărârea de a fi candidați cinstiți și serioși la un post de răspundere în viață.

Începând cu clipa aceasta, trebuie să vă măsurați cu exactitate toate posibilitățile și aptitudinile de care dispuneți.

Viața vă cere bună pregătire.

Căutați și vă orientați asupra viitoarei voastre profesii.

«Din nenorocire, omul nu-și alege profesiunea în cunoștință de cauză. Cei mai mulți își aleg profesia fără discernământ, la întâmplare și fără să-și de seama dacă aptitudinile lor fizice și psihice li fac capabili să exercite cu succes profesiunea. În alegerea unei cariere, se au în vedere de cele mai multe ori motive

cu totul de altă natură decât cele profesionale. Imitația, influența părinților, dorul de câștig, vanitatea, capriciul, moda și adeseori întâmplarea joacă rol considerabil». (Goangă).

Mărturie elocventă de lipsa orientării în aspirațiile de viitor, v'o servesc generațiile imediate de după război. În ezaltarea noastră tinerească nu ne-am mulțumit așa zicând numai cu o felie din știință, ci voiam să cucerim însăși universitatea.

Părea că în năzuința noastră imităm pe studentul din Faust în răspunsul pe care acesta îl dă lui Mefistofel:

«Tare învățat aș vrea s'ajung;
«Ce-i pe pământ în lat și'n lung;
«Și ce-i în cer, fire știință,
«Să le pătrund toate împreună».

În iluzia aceea a atotputerniciei, unii au voit să studieze deodată: două sau mai multe facultăți. Evident că toți aceștia și-au cheltuit energie

Criza morală

La ordinea zilei e cuvântul criză. Scriu ziarele zilnic, se țin întruniri publice și toată lumea vorbește de o criză financiară, de o criză economică, și în cele din urmă chiar de o criză intelectuală și de o criză de prestigiu. Inșă, mai cumplit decât acestea, bătute astăzi criza morală și toate crizele sânt numai o urmare firească a crizei morale. Din lipsă de conștiință morală, politicianul a amăgit și a mințit poporul, pentru ca dobândindu-i încrederea, să-l jefuiască apoi în chipul cel mai brutal. Din lipsă de conștiință morală funcționarul își însușește bani streini, devastând visteria statului și sleind toate puterile acestuia. Din lipsă de conștiință morală comerciantul se declară falit ruinând cu aceasta industria unei țări. Și tot din lipsă de conștiință morală membrii consiliilor de administrație încasează milioanele, pentruca dir. băncii sau al industriei să întrebuințeze după bunul său plac banii strânși din sudoarea muncitorului în fabrică, pentruca dl director îmbrăcându-și familia în mătase și plimbându-o în automobil, să privească apoi cu un dispreț suveran la toți semenii săi.

Domnii miniștri, înspăimântați de înalta moralitate a intelectualului român și poate de teama unei societăți prea creștine, au redus orele de religie în școlile secundare, lăsând atâtea vârstare tinere lipsite de cea mai necesară hrană sufletească. Domnii miniștri au făcut din predarea religiei în școli un obiect fără importanță, crescând prin aceasta generații de oameni deopotrivă de periculoși familiei, societății, cât și statului. Iar guvernele de până acum, s'au întrecut să micșoreze prestigiul bisericii ortodoxe române, micșorându-i ajutorul și retrăgându-i încrederea.

Criză morală pe toată linia, criză morală de sus până jos.

Consecințele acestei crize se arată pentru viitorul țării mult mai dezastruoase decât consecințele crizei materiale. Într'o țară atât de bogată, într'o țară binecuvântată de Dumnezeu cu de toate, criza materială s'ar putea reface îndată și încă cu multă ușurință, refăcându-se mai întâi criza morală. Inșă dacă nu se va încerca grabnica revizuire a conștiințelor și schimbarea moravurilor, toate împrumuturile naționale și toate năzuințele de îndreptare vor rămânea fără rezultat.

Prin metodele de până acum s'a anarchizat lumea și s'a sdruncinat complet încrederea poporului în cărturarii săi. Nime din popor nu mai acordă nici un credit spuselor și promisiunilor intelectualului. În fiecare intelectual, țăranul vede astăzi un înșelător al cărui ideal este îmbogățirea rapidă și fără nici o muncă. Și istoria veche și istoria nouă ne arată pericolul, care amenință statul în care cetățenii fără carte și-au pierdut încrederea în conducătorii săi, în cărturarii săi.

Preoții, doctorii sufletelor, cunosc temperatura bolnavului și sunt conștienți că nici odată n'a trebuit să lumineze mai viu lumina lor înaintea oamenilor ca astăzi, pentru ca aceștia să creadă și să primească cel puțin cuvintele păstorului lor sufletesc.

Preoții cunoscători ai atmosferei satelor noastre glăsuiesc ca să fie auziți de cei ce se cheamă autorități și cer acestora schimbarea metodelor de muncă până nu e prea târziu și cer tuturor grabnică și nelimitată colaborare pentru refacerea morală a Țării Românești. Numai prin aceasta refacere se pot înlătura crizele și toate neajunsurile care ne stăpânesc astăzi.

Pr. S. Căndea.

Sfântul Sinod, după o prealabilă înțelegere cu Patriarhia Ecumenică, a dispus, odată pentru totdeauna, ca până ce Sinodul Ecumenic ortodox va stabili definitiv, sărbătorirea Sfintelor Paști în anii viitori să se țină după vechea Păscălie.

Astfel în anul 1932 Sfintele Paști se vor prăznuși în ziua de Duminecă 1 Mai.

Ce trebuie să păstrăm cu orice preț?

«Neamul Românesc» revine adesea să fixeze aspecte din configurația psihică a Ardealului postbelic, în linii pregnante și sugestive cari poartă pecetea spiritului dlui prim-ministru Iorga.

Într'un număr sub titlul «Nu l-au putut omorî» cetim spre marea noastră mângâiere, că «ambicioșii, intriganții și profitorii n'au putut distruge un lucru vechi, mare și sfânt, care era o parte neprețuită din visteria poporului românesc din Ardeal. E vorba de dulcea omenie, de înțeleapta măsură, de clasică demnitate, de un fel de majestate în adevăr română, cu care se deosebia Ardealul». Iar în alt număr, sub titlul «Turnuri de bisericuțe», se constată că «alte lucruri nu s'au făcut în Ardeal dela fericita Unire... dar, ici și colo, deasupra satelor unde noua evanghelie de Stat e abia știută, se înalță câte un turn de bisericuță. Acesta e un semn al prezenței unei majorități românești; o dovadă despre ceea ce suntem în stare a crea» pentruca «nu mai e vorba de o copie a lucrurilor moștenite, de o simplă pretenție de cuceritori încă neinformați; clopotnița cea nouă e în legătură cu ce e mai important, mai sănătos, mai vrednic de laudă în cea mai veche tradiție a noastră».

Nu se poate o mai deplină înțelegere și recunoaștere a operei educative pe care a realizat-o și o realizează Biserica strămoșească în sânul poporului românesc. «Dulcea omenie, înțeleapta măsură, clasică demnitate» a poporului nostru dela sate sunt distincțiuni sufletești pe cari nu le-a putut primi dela nici o școală laică, pentruca sunt mai vechi decât aceasta. Mai mult chiar, dacă alăturăm clasa intelectuală, produs al acestei școli, de poporul rămas mai puțin atins de ea, dacă alăturăm pe fratele plecat la învățătură de cel ră-

mas la plug, nu putem să nu constatăm superioritatea morală a celui din urmă și ruina morală a celui din tîi. Numai școala aceasta, pe care n'o animează duhul măsurii, al omeniei și al dragostei, propriu bisericii noastre strămoșești, și pe care o chinu-este spiritul dezagregant al culturii apusene, atee și subiectiviste, schimbă în așa de scurtă vreme odraslele cuminți și de omenie ale bunilor noștri săteni în destrăbălații oratori de răspântie ai partidelor, în nesățioșii idololatrii ai propriei vanități, în sgomotoșii și vulgarii superficiali ai falsei culturi.

Școala noastră întreagă, dela cea primară până la cea universitară trebuie inoculată cu duhul ce emană din biserica noastră. Profesorii școlilor noastre secundare, orice materie ar propune, vor trebui să aibă la bază o bună educație religioasă-ortodoxă, ca să poată atrage atențiunea elevilor dela ceea ce-i lipsit de importanță pentru formarea personalității morale românești la ceea ce are valoare din acest punct de vedere; pentruca ei inșiși să fie pilde vii în direcția aceasta.

Sau facem școala capabilă să conserve și să desvoalte notele de înaltă moralitate pe cari și le-a însușit în decursul veacurilor poporul nostru, sau o transformăm într'o simplă școală pentru învățarea lucrurilor practice-tehnice, lăsând ca și până acum în seama bisericii grija pentru formarea personalității morale-intelectuale a poporului nostru. Altfel, mergem din rău în spre mai rău.

O serbătoare a recunoștinței

Luni, în ziua s. apostoli Petru și Pavel s'au întrunit în Sibiu absolvenții de acum 10 ani ai școlii normale «Andrei Șaguna». Dintre 34 absolvenți s'au prezentat 20. După ce au luat parte la sf. liturgie în biserica mitropoliei dimpreună cu foștii lor profesori, s'a făcut de cătră părintele *Gheorghe Maior* rugăciunea de mulțumire pentru sănătatea și ajutorul dat de Dumnezeu în cei primi zece ani de muncă de luminători ai poporului, apoi rugăciune pentru odihna profesorilor decedați *Alexandru Flăgău* și *Aurel Popovici*. Corul condus de părintele *Timotei Popovici*, cel mai bătrân dintre foștii profesori ai acelor întruniți, și-a dat concursul prețios. La ora 12 a fost o ședință festivă în sala de festivități a școlii normale. Dl *Samoilă Banciu* care după absolvire a fost învățător la șc. de aplica-

și au sfârșit fără să sfârșescă nimic: de aici, apoi numărul apreciabil al declasărilor și naufragațiilor din amfiteatrul universității pe bordul politice detestabile, în unghere obscure de scribi și conțopiști. Acestea au fost consecințele funeste ale absenței de orientare profesională.

Vă sfătuesc cu dragoste, să nu vă lăsați ispitiți în alegerea carierelor de aparențele strălucitoare sub care apar unele din profesiuni, ear altele vi se par inferioare. Toate profesiunile sânt la fel de bune, ele nefiind decât diversele funcțiuni ale aceluiaș organism: societatea. Ele nu pot fi clasificate în profesiuni cu mai multă suprafață, mai onorabile decât altele, căci nu există o ierarhie a profesiunilor, ci — a valorilor. Din acest punct de vedere, proverbul românesc că *Omul stințește locul*, nu locul stințește omul, spune mult adevăr și înțelepciune.

Modeste și relative sânt toate dar căutați în ele să atingeți superlativul. —

Fiindcă ne găsim la ultima oră de religie, țin să repet unele sfaturi sub raport religios, dorind să profit de privilegiul acestei intimități a despărțirii, când sufletele comunică cu mai multă ușurință. Incrustați-vă adânc în sufletele cuvintele, că:

Voi santeți închinătorii lui Isus Mântuitorul lumii, și niciodată să nu vă uitați aceasta în orice împrejurare a vieții v'ăți găsi.

Așezați pe Mântuitorul în Sfânta Sfintelor din sufletul vostru ca pururea să-l aveți ca pe o comoară care nu-și are echivalent pe acest pământ. Aceasta este zestrea cu care ați plecat de acasă, pe care v'am sporit-o în școală spre a vă fericii în viață.

Toți înaintașii voștri au adormit în leagănul nădejdlor creștine și n'aș putea să cred că vreunul din voi ar

putea să creadă și să nădăjduiască alt fel.

Ca mâne veți pași în viață: «Luați aminte să nu vă fure mințile cineva cu filozofia și cu deșartă înșelăciune din predarea omenească după stihilele lumii și nu după Hristos», (Col. 2, 8).

Păstrați-vă curățenia sufletului vostru creștin ca pe o cetate a lui Dumnezeu! Nu vă rupeți, ci legați-vă strâns de tradițiile românești și creștinești! Gândurile voastre în viitor sub raport religios, să se îndrepte spre Hristos cel răstignit și înviat pentru noi și pentru a noastră mântuire.

Intovărășește-te cu Isus și tu, care mergi la medicină, drept, poli-tehnică, litere, sau ori unde împrejurări de viață te vor duce, și atunci munca ta va fi mai spornică și viața mai senină.

Să nu vă scape din vedere faptul, că santeți creștini, privilegiu de

care sânt nedespărțite îndatoriri precise.

Să știți că dincolo de științifismul oricărui laborator și de orice sistem filozofic, deapururi va rămânea, mai sigură și mai consolatoare, metafizica creștină.

«Cel ce este ostenit sau îngrozit de lungile navigări pe mările fără fund, fără o insulă de siguranță, fără o pânză de speranță, recurge la religione ca la un port liniștit în care își poate lega barca șubredă, la adăpost de vânturi» (Papini).

Aveți datoria, să priviți cu mintea mereu înainte la obiectivul știință ca să v'o însușiți, iar cu sufletul să vă întoarceți mereu la tradiția neamului nostru.

Din captivitatea ocupațiilor zilnice și grijilor, căutați și vă rezervați și unele momente în care sufletele voastre să poată medita asupra marilor taine ce ne depășesc așa de mult

ție a școlii normale, iar de prezent este învățător în Ocna Sibiului, ca delegat al colegilor săi, a făcut o frumoasă dare de seamă a activității dascălești și culturale în primii zece ani decând au plecat dela această școală, aducând prinosele recunoștinții atât școlii cât și profesorilor care au ostenit întru pregătirea lor în munca grea de buni și harnici îndrumători ai neamului. A răspuns părintele director al școlii *Eugen Todoran*, mulțumind cu cuvinte de părintească dragoste pentru recunoștința arătată față de foștii lor profesori și mai ales față de această școală, azi singura școală normală confesională ortodoxă română în Ardeal, — școală care în cursul lung de 145 de ani al existenței ei n'a încetat de a fi focarul răspândirii credinței strămoșești și a culturii naționale în întreg Ardealul nostru românesc. A citit apoi o frumoasă scrisoare din partea P. S. arhieru-vicar *Vasile Stan* fost director al absolvenților întruniți azi, care fiind absent din Sibiu, le împărtășește binecuvântarea Sa în munca viitoare.

S'a trimis o telegramă oia-gială marelui apostol al neamului, dl *Nicolae Iorga*. Profesori și foști elevi s'au întrunit apoi la o masă familiară în localul școlii. După masă întregul grup s'a fotografiat în curtea școlii. Cu ocazia acestei serbări foștii elevi au dăruit suma de Lei 1000, din care Lei 500 s'au destinat pentru *Fondul absolvenților* acestei școli, iar 500 pentru *Legatul Profesorilor Aurel Popovici* aparținător fondului pentru înființarea unui cămin pentru bătrâni în Sibiu.

Presă de partid

Dacă, în calitate de om politic interesat, cetim gazetele de partid ale diferitelor curente politice, — la cecece sântem adeseori îndemnați de către profesiunea noastră de gazetari, — rămânem totdeauna uluiți de grozăvenia invectivelor ce și le aruncă, unii altora, cetățenii aceluiaș stat, aceluiaș oraș chiar. Ceeace unora le pare sublim, altora le pare ridicol; ceeace unora le pare onorabil, ceilalți spun că este o batjocură. Ceeace, din punctul de vedere al vr'unui partid, este arătat ca lucru serios și de necesitate primordială, de cătră ceilalți este bagatelizat sau nementionat.

Evenimentele mai de seamă, de exemplu o promisiune sau o mare

în care prin puterea miraculoasă a rugăciunii să obțineți tainice întâlniri cu Domnul.

În centrele mari unde veți merge să vă desăvârșiți studiile, veți întâlni poate o atmosferă indiferentă sau vrășmașă lui Isus; înălțimea uriașelor clădiri și coșurile fabricilor dosind turlele bisericilor sânt o indicație a ascendenței pe care a luat-o tehnica și industrialismul asupra spiritualității creștine. Nu este acolo mediul sănătos al satelor, unde peste casele albe și mici domină biserica, iar în sufletul satului stăpânește suveranitatea Mîntuitorului.

Toată acea lume, artificială și suprapusă, să nu vă impresioneze prea mult și nici să nu vă descumpănească sufletul, ci să fie un motiv în plus de a sporî comunitatea cu viața curată a satelor. Căutați să rămâneți așa cum v'ați născut din sufletul neamului, așa cum el vă dorește,

acțiune publică de partid, sânt descrise în aspecte așa de contrare, că de-abia îți vine să crezi că ar fi vorba de una și aceeași întâmplare.

Acolo unde un raportor vede îngrămădiți zeci de mii de oameni, celalalt vede abia vreo câțiva indivizi răzleți; unde unul vede întâmpinarea unei mari mulțimi entuziaste aclamatoare, celalalt evidențiază absența publicului. E ca și când fiecare ar trăi pe-o altă planetă, și că fiecare ar percepe manifestările externe cu altfel de organe ale simțului, și din cauza asta văd și lucrurile prin o prizmă cu totul contrară.

Un locuitor din Mars vede poate cu nasul și aude cu ochii, și de aceea va percepe sub alte aspecte manifestările lumii decât omul pământean.

Partidele noastre par de fapt a fi despărțite de mari depărțări casnice.

Dar, cel care citește mai multe gazete de partid, va ști desigur să facă judecată medie. Nu va ținea pe fiecare de prost, de ticălos, de mișel, fiindcă așa sânt calificați de unii, și nici de genii sau de eroi, pe aceia, cari au fost de alții sărbătoriți ca atare.

Ne gândim însă, la acei cetitori sărmani cari sânt siliți a ceti numai gazeta partidelor lor și a-și extrage cunoștințele din lectura acestor gazete.

Ce soartă au ei? Oamenii cu economii restrânse și cari sânt siliți prin diferite mijloace și «mijlocuri» de a abona gazeta de partid, și nu pot să-și mai întregească și altfel lectura necesară, aceștia duc apoi o adevărată viață de ocnași spirituali. Ei primesc să vadă numai acea parte de lume, pe care le-o îngăduie temnicerul publicistic al partidului. Că această bucată din lume este cea decolorată, cea schimonosită, cea mincinoasă, n'ar fi așa de rău. Mai rău este, că cealaltă parte a lumii, care le lipsește, nici nu li se arată măcar.

Multe cazuri, fapte importante și manifestări, sânt trecute sub tăcere, sustrate chiar. Și astfel li se răpește complet posibilitatea de a se examina, de a face o paralelă și de a forma apoi o critică personală asupra lucrurilor și evenimentelor. Este aceasta: îndobitocirea sistematică a indi-

cașa cum biserica vă binecuvântă, nedesrădăcinați din tradițiile neamului, și nelustrănați cu sufletul, ci rămânând mereu aceiași: suflet din sufletul neamului nostru.

În clipa acestei duioase despărțiri, ca preot vă doresc ca: Darul Domnului nostru Isus Hristos și dragoste a lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh, să fie cu voi cutuți!

Pr. A. Radu.

Ca elevi ai școlii miniere a statului din *Bala-Mare* se primesc tineri cetățeni români, cari au implinit vârsta de 17 ani, și cari au terminat cu succes cursul inferior de liceu sau gimnaziul. (Clasa IV. programă veche sau clasa III. programă nouă). Cererile scrise cu mîna proprie și provăzute cu timbre regulate sânt a se înainta Direcțiunii școlii cel mai târziu până în 15 August 1931. Înformații de la Direcțiunea școlii.

vidului de cătră partid, practică astfel prin presa sa.

Și totuși, elementele periculoase în desfășurarea modernă a existenței de partid nu sânt oamenii de partid cu dușmănia lor față de celelalte partide și cu unilateralitatea lor intenționată. Nu. Doar aceștia sânt numai prizonierii voluntari ai principiilor lor. În viața de toate zilele, în conduita lor socială, ei păstrează o comunicativitate din cele mai afabile. Căci ei nu-și reduc lectura ziarelor la cetirea ziarului de partid, ei citesc și altceva. Eu cunosc oameni de partid cari citesc bucuroși or ce, *numai ziarul lor de partid nu*. Sânt între ei oameni, de înaltă cultură, inteligențe reliefate, oameni cumsecade, cari dacă nu ar fi încercuți de disciplina partidului și nu ar trebui să-și ducă existența din ajutorul partidului, ar fi cei mai sociabili. Sânt în schimb și oameni încarcerăți într'un egoism de partid, cărora este bine să le faci loc să treacă fără să ai ceva de-a face cu ei. Dar nici cei sociabili, și nici cei nesociabili, nu fac mare pagubă. Adevărații autori ai pacostei politice nu sânt cei cari se manifestă prin grai viu; scribii partidului, gazetarii de partid, săvârșesc din foaia lor o temniță spirituală.

Și în urmă periculoșii adevărați sânt acei sărmani întemnițați cari sânt siliți zi cu zi să se hrănească din această ofrandă a temniței spirituale a partidului, oameni cari într'adevăr nu au posibilitatea să citească altceva, decât gazeta partidului lor și cari văzând lumea mereu prin prizma împusă de partid, devin cu timpul o sectă fanatizată a unor principii «îngrădite».

Norocul este că numărul acestor lectori dresați ai partidelor începe să descrească azi. Ziarele de partid au mulți abonați cari nu le citesc. Cu mult mai ușor se poate impune abonarea acestor gazete, decât *citirea* lor. Aceste gazete sânt scrise de oamenii pătimiși ai doctrinelor politice, cari sub impulsivitatea luptelor politice, existente la noi, aruncă în dreapta și în stînga cu noroi și venin, rar cu săgeți. Și nici odată acești oameni nu scriu în sentimentul aprobat al poporului. De aceea, aceste foi nu pot să ajungă nici odată la un tiraj mai mare. Căci cei cari scriu sub impulsul unei doctrine de politică pătimișe de partid, aceia nu scriu nici odată *pentru* popor. Aceștia sânt dresorii poporului, temnicerii spirituali al poporului, dar nici odată povățuitorii sau îndrumătorii lui. Partidul are un apendice, o mască dresată de scribi și oratori în urma sa, — dar nu poporul. Căci dacă și partizanii partidelor ar fi așa de impulsivi ca gazetele lor, atunci am putea asista zilnic la desfacerea unui război, civil pe stradă. Norocul nostru, că nu este așa. Omorurile și înjunghierile sânt cu mult mai frecvente la bătăile de prin cărciumi și în domeniul crimeilor pasionale, decât la îndușmăniții de pe urma politice.

Eu cel puțin nu aș voi să trăiesc într'o lume în care să fiu silit să aleg între rugăciune și ocară, între a fi confrate de dreapta, sau tovarăș de stînga. B.

INFORMAȚIUNI

A. S. R. Principesa Ileana și arhiducele Anton de Habsburg își vor serba căsătoria la Sinaia în 26 Iulie a. c.

Recunoștința neamului. Duminică trecută s'a desvelit cu rară solemnitate monumentul ridicat la Lugoj în memoria gloriosului general *Ioan Dragalina*, eroul dela Jiu și Cerna.

— În aceeași zi s'a inaugurat la Timișoara bustul în bronz, înălțat în amintirea mecenatului bănățean și a vrednicului fiu al bisericii noastre, *Emanuil Ungureanu*.

— Un apel călduros, adresat poporului român și semnat de dl N. Iorga și alți fruntași ai vieții publice, va aduna mijloacele necesare pentru ridicarea în capitală a unui monument lui *Mihail Kogălniceanu* și pentru înființarea unei fundații culturale cu numele marelui bărbat, dela moartea căruia s'au implinit 40 de ani în 2 Iulie 1931.

Alegere de protopop în 2 Iulie, s'a ținut la Dumbrăveni alegerea de protopop pentru protopopiatul Târnavă-Mare. S'au dat în total 30 voturi, dintre cari 12 le-a primit preotul Ioan Dragolea din Vulcan, 3 preotul Aurel Ștefan din Dăișoara, iar restul de 15 au fost file albe. Alegerea a fost condusă de către consilierul arhiepiscopesc Dr. Andrei Gălea și a decurs în ordine.

Promoție Dl *Zeno Proca* din Sibiu a fost promovat doctor în Științele economice, financiare la facultatea de drept a Universității din Paris.

Noul doctor care și-a trecut teza cu deosebit succes, a fost viu felicitat din partea juriului examinator.

Premiul național de proză a fost decernat pe anul curent scriitorului mult citit, dlui Cezar Petrescu.

Promovare. Dl Mircea Vasu, fiul preotului nostru Gheorghe Vasu din Voila, prot. Făgăraș, a fost promovat doctor în inginerie la politehnica din Dresda (Germania). Păr. Gh. Vasu este fericitul tată, care are doi fii doctori în inginerie, promoși la aceeași politehnică în Germania.

E locul să ne punem întrebarea: Oare de ce nu-și pregătesc preoții noștri copiii și pentru preoție?

Notarii publici. Se lucrează la un proiect de lege pentru desființarea instituției notarilor publici din Ardeal și Bănat, — o instituție care s'a introdus în multe țări, dovedindu-se a fi de interes obștesc.

Liceu cu 8 clase. Se pregătește proiectul de lege cu privire la reînființarea liceului cu 8 clase. Liceul inferior, gimnaziul, va fi de 5 ani; ear cel superior, liceul de 3 ani. Bacalaureatul se menține în noua lege, așa cum e votat de actuala sesiune parlamentară.

ȘTIRI LOCALE

Răscumpărarea zilei onomastice. Dl *Dr. Ilie Beu*, medic și președinte al băncii «Albina» din Sibiu, și-a răscumpărat ziua onomastică, dăruind 500 Lei pentru biserica din Selimbăr și 500 Lei pentru zidirea bisericii din parohia a patra «Lazaret» din Sibiu.

Pentru aceste contribuții, exprimă mulțumiri consiliile parohiale.

Consiliul Municipal Sibiu a hotărât să dubleze taxele aplicate spectacolelor publice începând dela 1 Iulie 1931 în favorul fondului pentru ajutorarea șomerilor.

Nr. 5294/1931 Școl.

(41) 2—3

Concurs

pentru primirea elevilor în Internatul arhidiecezan din Sibiu

Pentru primirea elevilor în internatul arhidiecezan pe anul școlar 1931—1932 se publică concurs.

În internat vor fi primiți în prima linie în mod *gratuit* orfanii săraci ai preoților și funcționarilor bisericești din arhiepiscopia ortodoxă de Alba-Iulia și Sibiu, cari cercetează vreuna din școlile medii, civile, comerciale, seminarul sau școala normală din Sibiu, iar ca *solvenți* vor fi primiți cu preferință copiii preoților văduvi, apoi ai celorlalți preoți și funcționari bisericești activi, precum și orfanii și copiii altor părinți mireni din arhiepiscopie.

Părinții celor ce doresc să fie primiți de nou în internat, vor avea să înainteze cererile lor *Consiliului arhiepiscopesc din Sibiu* până cel mult în **10 August a. c.**, însoțite de următoarele anexe:

1. Atestat de botez provăzută cu clauzula oficiului parohial concernent, că petentul și de prezent este credincios al bisericii ortodoxe.

2. Orfanii de preoți vor anexa și un extras familiar dat de oficiul parohial cu indicarea numelui și etății tuturor membrilor familiei, a comunei bisericești unde tatăl a servit ca preot, data morții tatălui, precum și date precise și amănunțite cu privire la *averea mobilă și imobilă ce posed.*

3. Atestat școlar în copie legalizată de oficiul parohial despre ultimul an de școală.

Fiecare petent va avea să arate în petiție la care școală voințe să se înscrie și în ce clasă.

Elevii cari au beneficiat de internat în anul școlar 1930/31 atât orfanii de preoți, cât și ceilalți cari au dovedit purtare bună și spor îndestulitor la studiu, întru cât vor ca și în anul școlar 1931/32 să li se rezerve locurile, au până la acelaș dat să arate în scris dorința lor Consiliului, anexând la cerere anexele de sub 1, 2 și 3, căci altcum locurile lor se vor ocupa prin alți reflectanți.

Taxa internatului pentru solvenți va fi: pentru fiii de preoți **Lei 10.000** pentru copiii mirenilor **Lei 12.000** pentru anul școlar întreg, care se va plăti în 4 rate egale și anume: la înscriere, la 15 Noemvrie, la 1 Februar și la 15 April.

Întru cât în decursul anului școlar peste prevederi s'ar dovedi, că această taxă nu este suficientă pentru acoperirea cheltuielilor de întreținere, ea se va majora după împrejurări, fiind cei primiți obligați a plăti diferența la termenul ce se va satori de către Consiliul arhiepiscopesc.

Elevii primiți în internat vor fi obligați să aducă cu sine la înscriere următoarele lucruri: 4 cămăși de zi, 4 ismene, 3 cămăși de noapte, 4 perechi de ciorați, 6 perechi obiele, 6 baste, haine de pat: saltea sau străjăc, țol ori plapomă, perină, 2 cearceafuri, 2 fețe de perină și 2 coverture de pat, 3 ștergere, 2 servete, 1 săculeț pentru rufele de spălat 40/50 cm., păhar, cuțit, furculiță, lingură pentru supă și pentru cafea, 1 cească pentru lapte, 3 farfurii, peptene, săpun, perie de dinți, perie de haine și ghete, ace, ață briceag, — și hainele și încălțăminte necesară. Rufe și haine trebuie să fie însemnate cu numele întreg al elevului.

Toți elevii, primiți în internat, vor depune la început la administrația internatului, câte 1000 Lei adică: Lei 300 în contul stricăciunilor, Lei 200 pentru baie, Lei 100 pentru medic și medicamente, Lei 300 în contul spălatului rufelor, și Lei 100 pentru bibliotecă.

Cei primiți în internat vor avea să trimită până la **25 August a. c.** în contul taxei suma de **Lei 2000**, — altcum se vor considera de renunțați și vor fi înlocuiți cu alții. Această sumă — în caz de neprezentare nu se va restitui în nici un caz.

Internatul se va deschide cu începerea anului școlar, când toți cei primiți vor fi supuși unei vizite medicale.

Fetițe nu se primesc în internat, ci numai băieți.

Preacucernicii preoți vor pune în vedere atât orfanilor de preoți, cât și altor elevi cari voesc să fie primiți în internat, să-și înainteze cererile la timp și însoțite de toate actele cerute în concurs, căci *altcum cererile nu se vor lua în considerare.*

Sibiu, din ședința consiliului arhiepiscopesc dela **2 Iulie 1931.**

Consiliul Arhiepiscopiei ort. române de Alba Iulia și Sibiu.

Nr. 272/1931

(30) 3—3

Concurs

În conformitate cu hotărârea Prea ven. Cons. arh. Nr. 1847 Plen. dela **2 Martie 1931** se publică concurs pentru întregirea protopopiatului ortodox-român al Sebeșului, cu termen de 30 de zile dela prima apariție în *Telegraful Român.*

Beneficiile împreunate cu acest post sânt:

1) Venitele parohiale din parohia I Sebeș cu salariul de paroh dela stat.

2) Locuința din reședința protopopească.

3) Salariul protopopesc.

4) Diurnele dela vizitațiunile protopresbiterale.

Concurenții să-și înainteze cererile de concurs, instruite conform normelor în vigoare, Prea Ven. Cons. arh. ortodox-român din Sibiu, în termenul indicat.

Sebeș, din ședința consiliului protopopesc, ținută la **14 Mai 1931.**

Preș. cons. prot.: **Prot Dr. V. Oană**

adm. prot.

Secretar:

Gheorghe Albu

Nr. 4355.

«Aprobat»

Sibiu, din ședința plenară ținută la **2 Iunie 1931.**

Consiliul Arhiepiscopesc.

Nr. 598/1931

(34) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Luca Călnicului**, din protopopiatul Sf. Gheorghe, — prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în *Telegraful Român.*

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.

2. Zece (10) jugăre arătură primite prin reforma agrară.

3. Câte o ferdelă (25 litri) porumb sfărâmat dela fiecare familie (circa 130 familii)

4. Stola obișnuită.

Cererile de concurs însoțite de documentele necesare se vor înainta oficiului protopopesc Sf. Gheorghe până la termenul fixat. Concurenții sânt invitați să se prezinte în parohie în o Duminecă sau sârbătoare spre a fi cunoscuți de credincioși.

Sf. Gheorghe, **5 Iunie 1931.**

Oficiul protopopesc ort. român Sf. Gheorghe în înțelegere cu consiliul parohial din Luca Călnicului.

Aurel Nistor

protopop.

Reverenzi preotesti

După ultimele cerințe

Se execută în termenul cel mai scurt posibil pe lângă preț convenabil la

Croitoria

(22) 6—7

Dumitru Dusleag

Sibiu, Târgul Peștelui Nr. 12

În depozit: Ștose și brăne în permanență

Nr. 136/1932

(25) 3—3

Concurs repetit

Se publică concurs, cu termen de 30 de zile dela data primei lui apariții în *Telegraful Român*, pentru întregirea parohiei de clasa a III-a vacante **Răușor**, din tractul protopopesc Jiu.

Venitele parohiale sânt, în concordanță cu faziunea din coala B., următoarele:

1. Sesiunea parohială, având: a) 2 jug. cat. 1097 st. p. arător; b) 107 st. p. grădină; c) 114 st. p. livadă; d) 12 jug. cat. pășune (în indiviziune cu comuna); e) 1 jug. cat. 846 st. p. cimitir. (Toate de dinaintea reformei agrare).

2. Două mierțe (60 litri) porumb nesfărmit de fiecare casă (77 fumuri).

3. 77 zile de lpcru.

4. Stola obișnuită.

5. Salariul, întregire dela Stat, Este și casă parohială.

Cererile de concurs se vor înainta Oficiului protopopesc ort. rom. Jiu, sediul Petroșeni, jud. Hunedoara, în termenul prevăzută. Candidații se vor prezenta, în v'r'o Duminecă sau sârbătoare, la sfânta biserică, pentru a fi cunoscuți de enoriași.

Petroșeni, la **3 Martie 1931.**

Oficiul protopopesc ort. rom. Jiu în înțelegere cu consiliul parohial.

Ion Duma
protopop.

Nr. 885/1931

(37) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III-a **Cincșor**, protopopiatul Făgăraș, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în *Telegraful Român.*

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dotației dela Stat.

2. Sesiune parohială 13 jugăre, din care 11 jugăre avute mai înainte, ear 2 jugăre primite prin reforma agrară.

3. Dela comuna politică anual 5—6 stânjini lemne de foc, până ce aceasta va putea face preotului acest favor.

4. Dela comuna politică dreptul de a mâna în pășunatul posesorilor 2 vite, iar după dreptul bisericii cel are la pășune dreptul de 2—3 vite.

5. Taxele epitrafirului cele uzitate în tract.

6. Casă parohială cu toate supraedificatele trebuincioase la gospodărie.

Concurenții să-și înainteze cererile în termenul dat subsemnatului oficiu protopresbiteral, și cu avizul protopopului se pot prezenta în parohie, și în biserică la Sta. Liturgie.

Făgăraș, la **14 Iunie 1931.**

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Făgăraș în conțelegere cu consiliul parohial.

Nicolae Borzea,
protopop.

Nr. 184/1931

(33) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Mojna**, protopopiatul Mediaș se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în *Telegraful Român*

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul dela stat.

2. Locuință natură.

3. Sesiune parohială 19 jug. 1394 st. □.

4. 7 stânjini lemne de foc dela comuna politică, făcutul și transportul lemnului privește pe preot.

5. Stola uzitată în parohie. Reflectanții la acest post sunt invitați a-și înainta cererile de concurs însoțite de documentele necesare în termenul legal subsemnatului oficiu protopopesc în Mediaș și a se prezenta în parohie în o Duminecă sau sârbătoare pentru a face cunoștință cu poporul.

Oficiul protopopesc ortodox român al tractului Mediaș în înțelegere cu consiliul parohial.

Mediaș la **12 Iunie 1931.**

George Simplăceanu
adm. prot.

(43) 1—1

Publicațiune

Parohia **Tebea**, tractul Zarand, dă în întreprindere prin licitație publică, ce va avea loc în ziua de **19 Iulie a. c.**, ora 2 p. m. repararea edificiului Bisericii, cu prețul de strigare **Lei 94.325.**

Devizul se poate vedea oricând, până în ziua licitației, la oficiul parohial din loc.

Tebea, la **3 Iulie 1931.**

Iosif Tisu,
paroh.

Petru Indreiu,
epitrop.

Toată lumea știe bine;
Tricot „EL-BE“ face linie,
Elegant și talia slabă,
Hai la „EL-BE“,
(25) 3—4
hai cu grabă.

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

	Pleacă spre:	Sosește dela:
Alba-Iulia	6 ⁵¹ , 14, 17 ⁰⁰	8 ⁰⁰ , 17 ⁰⁴ , 21 ³⁰
Brașov, Făgăraș	5 ¹⁴ , 12 ²² , 18 ¹⁴	11 ³⁸ , 19 ⁴⁵ , 8 ⁰⁶
Cisnădie	5 ⁴⁵ , 13 ¹⁵ , 18	7 ³⁰ , 14, 19 ³⁴
Copșa-mică	3 ³⁵ , 10 ²⁵ , 12 ⁵⁰ , 15 ³⁰ , 19 ¹⁸ , 22 ⁵⁵	3 ³⁷ , 9 ³⁷ , 14 ⁵⁵ , 16 ⁴⁷ , 20, 0 ³¹
Ocna-Băi	8 ⁴⁰ , 11 ⁴⁵ , 20 ⁴⁵	9 ⁵⁴ , 12 ⁴⁰ , 23 ³⁰
Peatra-Olt, Buc.	6 ⁵⁰ , 15 ⁰⁵ , 20 ¹⁵ acc.	23 ⁵⁰ , 12 ⁴⁰ , 10 ³⁰
Sighișoara, Agn.	5 ²⁵ , 16 ⁰⁵	7 ⁴⁰ , 16 ⁰⁵
Vurpăr	16 ⁰⁵	7 ⁴⁰